

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

2. Secunda conclusio ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

berthum Porretan. vbi decernit quidquid in Deo est, esse Deum.

18 Secundo probatur, quia prima, & secunda conditio proprietatis strictæ sumpta, vt patet ex notabili, est vt secundum formale illius sit positiva entitas, & quatenus talis distincta realiter ab essentia, cuius passio est: sed vnitas non est adæquate positiva, sed partim positiva, & partim negativa, & quatenus positiva est, non distinguitur realiter ab ente: ergo non est in rigore proprietatis, seu passio illius. Minor quoad primam partem iam latissime probata manet supra: secunda pars illius est clara: quia quidquid est positivum in vnitate, est ens: sed ens non distinguitur à se ipso realiter: ergo quidquid est positivum in vnitate, non potest distingui realiter ab ipso ente.

19 Dices passiones entis non solum dicere ipsam rationem entis, sed etiam aliquid aliud positivum distinctum ab ente, & ratione huius positivi additi distingui realiter ab ipso ente.

20 Sed contra: nam si passiones entis adderent positivum realiter distinctum supra ipsum ens, vel illud esset quid fictum, & inane mentis commentum, vel inde sequeretur, passiones ratione superadditi simul differre realiter, & non differre ab ente: sed vtrumque est inconueniens, & absurdum, primum quia enti reali assignarentur passiones rationis, & fictæ quod est falsum; quia semper passio proportionatur cum essentia; secundo, quia duæ propositiones contradicentes simul concederentur: ergo passiones entis, v. g. vnitas non addunt aliquid positivum à parte rei distinctum supra ens. Minor est clara, quantum ad vtramque partem, dedecet enim in primis subiecto reali tribuere proprietates rationis; tum quia passio absque interuentu alicuius rei extrinsecæ necessario conuenire debet subiecto; ens autem rationis minime confluit in rebus ab intrinseco, sed potius ope, & virtute intellectus cōfingentis illud, ac proinde ab extrinseco, tum etiam quia passiones connexionem intrinsecam, & necessariam mutuam habere debent cum subiecto, cuius sunt passiones, & subiectum cum ipsis, sed ens rationis nullam habet cum ente reali connexionem mutuam, alias si non fingeretur ens rationis, destrueretur ens reale quod est chimericum.

21 Deinde etiam eadem minor clarius constat quantum ad secundam partem, cum propositiones istæ (passiones entis positivæ realiter differunt ab ente, passiones positivæ entis realiter non differunt ab ente) pugnent secundum veritatem, & falsitatem, affirmationem, & negationem: sed vtraque necessario concedenda est ab Scoto, si semel ponantur passiones re differre ab ente; in primis enim iam ab ipso, & eius assensu conceditur, passiones ex natura rei differre ab ente. Deinde proba eandem ab ipso ex natura rei non differre. Passiones positivæ entis non solum ratione connotati, sed etiam ratione illius, quod formaliter important, reperiuntur in rebus, sed quidquid in rebus reperitur est res, vel modus rei: ergo passiones positivæ entis, vel sunt res, vel modi. Tunc sic, omnis res, & modus intrinsecè, & essentialiter imbibit in se rationem communissimam entis, quia ens est prædicatum quidditativum clausum intrinsece in ultimis rerum, & modorum differentiis; sed quidquid intrinsece, & essentialiter imbibit aliud, non distinguitur ex natura rei ab illo quod imbibit, vt ex se patet: ergo.

R. P. I. deph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

Confirmatur. Nihil est magis indistinctum ab aliquo secundum rem, quam prædicatum pertinet ad rei naturam, & quidditatem, sed ens est prædicatum pertinet ad rei naturam, & quidditatem: ergo.

Dices, rationes positivas entis ratione illius, quod formaliter addunt supra ens non esse ens, sed modos entis.

Sed contra primo, quia ita sunt modi entis, vt vere à parte rei illud efficiant, & intrinsece denominent, vereque existant; sed quod à parte rei vere existit, vere aliud afficit, vereque illud denominat, necessario aliquid esse debet; sed quod aliquid est, necessario etiam debet esse ens, quia aliquid, vel est solum vox synonyma entis, vel vnus: ergo. Contra secundo, ens reale est illud, quod est natum existere à parte rei (per existentiam quippe extra causas dignoscimus, vtrum ens reale sit res, an solum mentis figmentum; si enim res habeat aptitudinem ad existendum, vocatur ens reale possibile, si vero existentiam actualem, ens reale actuale, & si vtraque illi repugnet, absolute, & simpliciter illam existimamus impossibilem, & non ens) sed modi illi non solum habent aptitudinem ad existendum, sed etiam actu existunt, si semel conceduntur: ergo modi illi erunt entia realia: ergo ens non distinguitur à parte rei ab ipsis modis quod est intentum. Item hæc veritas probatur omnibus argumentis, quibus supra demonstravimus, ens non posse distingui ex natura rei à differentiis inferiorum, nam illa argumenta eodem modo hanc conclusionem, ac illam probant. Deinde à fortiori probatur omnibus argumentis, quibus efficaciter demonstravimus, vnum non posse addere aliquid positivum adhuc per rationem supra ens.

Præterea, quia præciso per intellectum quocumque positivo distincto ex natura rei ab ente, manente essentia entis, cum negatione divisionis, manet omne requisitum ad esse vnus: ergo vnum non est positivum distinctum ex natura rei ab ipso ente: antecedens est clarum, quia essentia vt sic relicta sine aliquo positivo distincto ab ente, quatenus dicit negationem divisionis, non est plura: ergo est vna entitas: ergo habet omne requisitum ad esse vnus.

Si cum aliquibus respondeas, passiones positivas entis esse solum mentis nostræ cogitationes; & contra erunt, quæ adduximus ad probandum illas esse non posse entia rationis; reliquum ergo est vt ens non dicat aliquid positivum distinctum, vt constitutur in esse vnus.

SUBSECTIO II.

Secunda conclusio ponitur.

Vnum est adæquatum attributum entis vt sic; hæc sententia est pene omnium Scholasticorum; Thomistæ enim omnes cum D. Thoma, & Scotistæ cum Scoto, tandem vniuersi Societatis Doctores, vno dempto P. Vasquez in hanc veritatem vniuersi consensu conspirant.

Patet primo ex Aristotele 4. met. cap. 21. tex. 3. 27 dicente; itaque ens, & vnum idem, ac vna natura sunt, propterea quod se invicem sequuntur, quod confirmat D. Thomas ibidem lect. 2. & 1. p. q. 11. art. 1. & 2. Deinde liquet ex autoritate Pla-

tonis in Parmæ. dicentis, neque ens vni, nec vnum enti deest: sed duo hæc potius per omnia coæquantur.

- 28 Secundo probatur ratione. In ente ut sic dantur aliqua prædicata, quæ non sunt de primaria & formalissima constitutione entis; & sunt realia, v.g. unitas, veritas, & bonitas; sed hæc convertuntur cum ente: ergo unitas, veritas, &c. sunt adæquata attributa entis ut sic; maior est evidens, quia esse vnum, &c. non est tota definitio entis, nec est pars definitionis ipsius, adæquata enim eius definitio salvatur sine mentione unitatis, quod sic patet, quia ut supra diximus, duplex tantum definitio entis datur primæ, ens est, quod habet essentiam realem; secunda, ens est, quod non repugnat existere realiter; sed nec in prima, nec in secunda definitione fit mentio unitatis ac indivisionis, in qua enim particula ponitur indivisio in se in nulla quidem, quod etiam concedit P. Vasquez: ergo unitas minime est pars definitionis entis. Præterea, quia indivisio cadit supra ens, & supponit ipsum, ac proinde ens non constituitur essentialiter, & primatio ab indivisione: ergo minime pertinet unitas, vel veritas, &c. primario, & essentialiter ad ens.

Item quia omnes Theologi, & præsertim P. Vasquez, loquentes de unitate Dei, ponunt ipsam inter attributa, & non inter primaria, & formalissima constitutiva Dei, ut Deus est; sicut, & misericordiam, & iustitiam: ergo unitas ut sic non est de primaria constitutione essentiae, alias unitas divina constitueret essentiam divinam, & esset de primario conceptu illius, quia quidquid convenit superiori, convenit omni contento sub illo. Præterea, quia mens nostra prius cognoscit aliquid esse, quam indivisum esse; si enim non est ens, quomodo potest esse ens indivisum. Itaque ens est prius indiviso, & ideo hæc est vera causalitas; quia est ens, est indivisum, & quia est ens, est vnum, & non è contra, ideo est ens, quia est vnum: ergo dantur aliqua prædicata, quæ non sunt de primaria, & formalissima constitutione entis, sed potius sunt secundaria respectu ipsius; quod autem sint realia sine dubitatione est verum, quia ante omnem fictionem intellectus hæc est vera propositio; Deus est indivisus in se realiter, nullamque habet in essentia divina divisionem, & ens est intelligibile vere, quatenus est à parte rei: ergo illa prædicata sunt vera, & realia.

- 29 Minor præcipua sic probatur, quia illud prædicatum convertitur cum ente, quod convenit omni enti, & nullum datur ens, de quo non prædicetur illud; sed esse vnum convenit omni enti, & nullum est ens, de quo non prædicetur indivisio in se: ergo esse vnum convertitur cum ente. Minor sic probatur; quia à parte rei non dantur, nisi entia per se, & entia per accidens; de ente enim per se nulla potest esse dubitatio, quod illi conveniat unitas, v.g. de Angelo, homine, & Deo, & sic de cæteris, quis enim potest negare, quod Deus sit vere vnus, & quod Angelus Gabriel sit vere indivisus in se, & tandem quod homo omnem pluralitatem, & multitudinem à se excludat: ergo nullum est ens per se, cui non conveniat unitas, ac proinde de omni ente per se prædicatur illa; si autem hoc negetur ab Adversariis, ostendant nobis ipsi aliquod ens reale per se in tota latitudine entis, de quo possit cum veritate negari unitas; quod certe nullo modo ostendunt.

Si autem loquamur de ente per accidens, illud 30 est duplex; aliud, quod potius dicitur ens accidentale, quam per accidens, v.g. album, & quantum, & hoc est vere vnum, aliud est omnino per accidens, v.g. acervus lapidum, quod sic sumptum vocatur multitudo; sed hoc non est ens, sed multa entia divisa, & distincta, imò fictitè vocarentur ens sicut multitudo hominum non est homo, sed potius sunt multi homines similes in ratione hominis; ita similiter multa entia non sunt ens, sed plura, & convenientia, aut similia in esse entis realis; ita in tantum non sunt vnum, in quantum non sunt ens; nam in tantum sunt multa formaliter secundum sententiam P. Vasquez, in quantum dicunt carentiam unionis, vel unitatis, & ideo unitas, quæ opponitur formaliter multitudini, consistit in sententia huius Authoris in positivo, quia est negatio negationis, quæ formaliter constituit multitudinem; sed propter negationem positivæ formalitatis non potest multitudo constitui in esse entis: ergo. Prima pars huius minoris sic patet; quia maior est ipsa conclusio Patris Vasquez, & sic demonstratur; quia illud, quod formaliter est sub opposito contradictorio entis, non est ens formaliter, sicut illud, quod est sub opposito contradictorio hominis, non potest dici homo, quia vnum oppositum contradictorium nihil participat de alio, alias non esset maxima, & summa disconvenientia inter illa; sed illud quod minime est ens, & est sub contradictorio entis, nullo modo potest constituere aliquid in esse entis; quia iam vnum contradictorium non destrueret aliud, sed potius esset de essentia alterius, & sic duo contradictoria essent simul in eodem, ex quo sequeretur esse, & non esse contradictoria; quia de essentia contradicentium est, ut non sint, nec verificentur simul de eodem; atqui constitutum, & constitutum sunt simul, v.g. animal, & homo: ergo si illa duo contradictoria se habent ut constitutum, & constitutum, verificabuntur simul de eodem.

Tunc sic: negatio, & privatio opposita positivo, & quatenus carentia positivi est, est sub contradictorio entis positivi ut sic, quia sicut negatio entis ut sic est contradictorium illius, sic similiter talis negatio entis positivi est contradictorium ipsius; unde necessario erit inferius contentum sub contradictorio entis ut sic; sed constitutum multitudinis formaliter est carentia, seu negatio positivi: ergo est sub contradictorio entis ut sic: ergo non potest constituere multitudinem in esse entis, alias id quod est sub vno contradictorio, constitueret inferius alterius contradictorio, quod est falsum; ideo enim tenebræ non possunt constituere quantitatem in esse quantitatis, quia quantitas in esse quantitatis est quid positivum contentum sub ente ut sic opposito contradictorie negationi ut sic, sub qua continentur tenebræ; sed carentia unitatis positivæ est sub negatione ut sic immediate opposita enti ut sic: ergo non potest constituere multitudinem in esse entis: ergo si multitudo non habet unitatem, ideo erit, quia in esse multitudinis non est ens formaliter, quare si esset ens, sine dubio haberet unitatem; quod patet manifeste in vnaquaque parte multitudinis, quæ eo ipso, quod est ens habet unitatem.

Dices, in mea sententia multitudinem ultimo, & formaliter constitui non per carentiam, sed per

per relationes divisionis, ac proinde multitudinem esse ens.

32 Sed contra; quia neque per tales relationes potest multitudo constitui in esse entis, quia obiectum huius nominis ens, quatenus per hoc nomen, & conceptum significatur, nullam dicit oppositionem, & diversitatem, ut supra longe probavimus, imo si dicit aliquid, potius est simpliciter unitas, & convenientia, quam diversitas, & oppositio; unde intellectus quando concipit ens sub hoc nomine, non disgregatur, nec dividitur in opposita, sed potius colligitur in vnum simpliciter; sicut quando intellectus cognoscit obiectum sub hoc conceptu, animal, concipit illud ut vnum sine ulla diversitate, & opposicione. Ita similiter in nostro casu; unde dum dicimus, homo, & equus sunt ens formaliter, vel conveniunt in ratione entis, illud, in quo conveniunt, solum unitatem sine diversitate dicit, ac proinde multo minus sine inclusione oppositionum. Itaque ens simpliciter in ratione entis neque oppositionem, neque diversitatem continet; sed si relationibus divisionis constitueretur multitudo in esse entis, illa entia, quæ multitudo sunt, constituerentur in esse oppositorum, & maxime disconvenientium: ergo illa multitudo non constituitur in esse entis per illas relationes: minor sic probatur; quia relationes ut relationes, & præcipue relationes distinctionis, & diversitatis sunt oppositiones relative formaliter; sed oppositio ut oppositio est, constituit in esse oppositi, ut albedo quatenus albedo in esse albi: ergo relationes illæ, quæ sunt oppositiones formaliter, relative constituunt subiecta, in quibus sunt, & quorum formæ sunt in esse oppositorum formaliter, quia ubi est forma, ibi est effectus, vel quasi effectus illius: sed illa entia, quæ sunt, & vocantur multitudo, sunt subiecta illarum oppositionum relativarum; ergo ergo propterea, & quatenus formaliter recipiunt, & habent illas relationes, dicunt oppositionem: ergo non constituuntur in esse entis, ubi nulla est oppositio, nec disconvenientia.

33 Præterea, quia si ipsæ entitates materiales ex parte sua quatenus distinguuntur à relationibus, non sunt ens, nullo modo possunt formaliter constitui per illas relationes in esse entis, quia tam multitudo est illa pluralitas relationum, quæ pluralitas entium materialium; unde si subiecta illa materialia ex eo quod divisa, & distincta sunt, nullamque habent unionem nec compositionis, nec identitatis, non sunt ens, à fortiori non erunt ens ipsæ relationes, quia non solum carent unionem compositionis, vel identitatis, sed sunt oppositæ, imo ipsæ oppositiones ut dixi: ergo à fortiori non potest constitui multitudo per illas relationes in esse entis.

34 Sed demus, quod multitudo, ut multitudo sit ens eo modo quo est ens, est vnum nā certum est non posse esse ens per se, sed in sententia omnium est ens per accidens, id est ens secundum quid; sic etiam est vnum secundum quid, nam hæc multitudo, & illa faciunt duas multitudines, & cum alia faciunt numerum ternarium multitudinum; sed partes numeri sunt unitates ut in arithmetica est principium certissimum: ergo vnaquæque multitudo, quæ est pars numeri ternarij eo modo, quo est ens habet unitatem: ergo vnum convenit omni enti.

35 Consequentia primi, & præcipui syllogismi est evidens, quia illud, quod est secundarium prædi-

catum adæquate non distinctum ab essentia, & convertitur cum illa est adæquatum attributum illius; sed vnum transcendente est huiusmodi, ut probatum manet: ergo est adæquatum attributum entis.

Tertio probatur ratione, si unitas non adæquetur enti, non esset vere attributum illius, sed vnum ut probabitur tertia conclusione, & concedit ipse P. Vasquez attributum entis. Probatur maior primo; quia omne attributum debet habere necessariam connexionem cum subiecto, cuius est attributum; sed omne illud, quod habet necessariam connexionem cum aliquo subiecto, adæquatur cum illo, præcipue si connexio sit mutua ex parte utriusque, ut est connexio inter attributum, & essentiam: ergo omne attributum adæquatur cum subiecto, cuius est attributum; maior constat ut videre est in rugilitate, & leone, & ceteris passionibus; minor etiam est evidens; ideo enim risibilitas adæquatur cum homine, quia habet mutua, ac necessariam connexionem cum illo: ergo omne illud, quod habet mutua necessariam connexionem cum aliquo, tanquam proprium prædicatum illius, adæquatur cum illo. Secundo probatur eadem maior; si vnum non adæquaretur cum ente secundum principia P. Vasquez, sine dubio esset inferius entis: ergo non esset attributum illius; consequentia est manifesta: nullus enim potest dicere Angelum esse attributum substantiæ ut sic, neque villos potest asserere hominem esse attributum animalis, & non propter aliam rationem, nisi quia homo est inferior animalis, & Angelus est inferior substantiæ: ergo. Probatur antecedens; illud, quod includit essentialiter aliquod prædicatum, & convenit cum alijs distinctis realiter in eodem prædicato, est inferius respectu talis prædicati; sed unitas ita se haberet respectu entis, supposita sententia contraria: ergo esset inferius illius: Maior est evidens ex supradictis, quæstione *Vtrum Unitas addat aliquid positivum supra ens*; Minor est clara, & in primis quantum ad primam partem, quia omne illud, quod est positivum essentialiter, includit ens; sed vnum est quid positivum, ut non solum sentit, sed late probat ipse Vasquez: ergo essentialiter includit ens. Maior late probatur, ut certissima à Patre Vazq. qui contra Scotum asserit ens non distingui ex natura rei à suis attributis positivis, & differentijs, præcipue quia ipse docet negationem, quam addit ens ut constituatur in esse unius, non esse veram negationem, sed potius positivum explicatum per illam, consequentia legitime inferitur in Darij.

Deinde probatur eadem minor quantum ad secundam partem, videlicet quod unitas conveniat cum aliquo realiter distincto in ratione entis, quia unitas, & multitudo distinguuntur realiter, eo quod in sententia Parris Vasquez sint oppositæ contrariæ; sed unitas convenit cum multitudine in ratione entis: ergo unitas convenit cum aliquo realiter distincto in ratione entis. Probatur minor, illa conveniunt in aliquo prædicato, quæ participant intrinsece, & essentialiter tale prædicatum, & illud affirmatur de illis intrinsece, & realiter: sed unitas, & multitudo participant intrinsece, & essentialiter rationem entis, & ideo asserit Pater Vasq. non solum vnum, sed etiam multitudinem vere esse, & existere à parte rei: ergo conveniunt intrinsece in ratione entis: ergo ens est superius respectu unitatis, & multitudinis. Patet consequentia; ideo ens est superius respectu substantiæ,

& accidentis, quia substantia, & accidens participant intrinsece, & essentialiter rationem entis, & ens latius patet quam unumquodque ex illis: sed unitas, & multitudo participant intrinsece, & essentialiter rationem entis, & ens latius patet, quam unum seorsim, & quam multitudo divisim: ergo sunt inferiora entis: ergo unitas non est attributum illius.

38 Ultimo probatur principaliter; quia ens ut sic abstractum ab omni ente habet rationem formalem unitatis: ergo est vere unum, & unitas adequatur cum illo; antecedens sic probatur, quia illa ratio entis ut præcisa est tota simpliciter convenientia, & est simpliciter abstracta à quacunque differentia, & ratione dividente, & separante illam rationem entis; ita ut absolute indivisa sit, & tota, & adequata sine divisione consistat, quia ubi nulla est ratio formalis dividendi, nulla debet dari divisio; consequentia est manifesta, quia illud est prædicatum adequatum alicuius, quod ita affirmatur de illo, ut nihil sit in illo, de quo possit negari, & necessario debet prædicari: sed quidquid est in ente, est indivisum, & nihil est in illo de quo possit negari indivisio in se, quia quidquid est in ente, est præcise ab omni ratione dividente: ergo ens adequatum, & totaliter est unum, ac proinde unitas adequatur cum illo.

Vergetur; quia vel ens est divisum in suo esse primo intentionali, vel non; si est divisum, & est superius: ergo illa ratio superior non est præcisa ab omni differentia: patet consequentia, quia nihil potest dividere aliquid subiectum nisi ratio distinguendi, & dividendi illud; sed ratio distinguendi, & dividendi rationem superiorem est differentia, ut late probavimus supra loquentes de præcisione entis: ergo differentia est, quæ dividit illam rationem; sed differentia non dividit, nisi existendo in ratione divisa, quia nulla forma tribuit effectum formalem intrinsecum, subiecto, in quo non est intrinsece talis forma: ergo si ratio entis dividitur à differentiis, sine dubio differentie erunt in ente, ac per consequens ens non erit præcise ab illis: sed est præcise ut supra probavimus late: ergo non est divisum. Deinde quia id, quod convenit superiori, convenit omni contento sub illo; sed enti, quod est superius respectu hominis, Angelis, & Dei convenit divisio realis: ergo illa divisio convenit homini, Angelo, & Deo, unde Deus erit divisus in partes; sed hoc non est dicendum: ergo non est concedendum ens secundum se esse divisum: ergo dicendum est, non esse divisum: ergo unum, quia quod non est divisum non est plura, sed unum.

SVBSECTIO III.

Ultima conclusio ponitur.

39 Vnum est proprie attributum entis; est communis sententia inter Doctores, vno excepto Patre Hurtado, eam docet, & probat Aristoteles 4. metaph. cap. 2. text. 3. & 10. metaph. cap. 3. text. 4. 6. & 8. & 12. metaph. cap. 2. hanc sententiam defendit etiam D. Thomas 1. p. q. 11. art. 1. ad secundum, & in corpore, & super quintum metaph. Aristotelis, lect. 8. & ubique agit de unitate.

40 Probatur primo ratione, quia omnis vera, & propria essentia debet habere vera, & propria attributa, seu proprietates: sed ens est vera, & pro-

pria essentia ut sic, imo nulla dicitur propria essentia, nisi illa, quæ est, & includit essentialiter ens: ergo ens debet habere vera, & propria attributa, &c. sed nulla alia attributa dantur in ente nec possunt esse, præter ea, quæ ab omnibus Doctoribus assignantur, primo Vnum, deinde Verum, ac tandem Bonum; vel si velis omnia quæ includuntur in hac particula *Rebun*, videlicet, res, aliquid, unum; ita ut primum locum in sententia omnium recte sententium de attributis habeat unitas: ergo unum est proprie attributum entis.

41 Maior est evidens discurrendo per omnia entia particularia, incipiendo à Deo (qui ex eo quod verum, & propriam essentiam habet, continet vera, & propria attributa) usque ad infimam, & minutissimam creaturam, in quibus omnibus reperimus attributa propria, seu passiones naturæ, & essentia vniuersusque accommodata sine exceptione aliqua; imo si inductio fiat per gradus omnes inferiores ente, hæc veritas manifeste patet; nam substantia habet pro proprietate subsistentiam, accidens, in hærentiam, corpus, quantitatem, vivens, potentias vitales, substantia spiritalis potentias intellectuales, animal potentias sensitivas, homo risibilitatem, &c. sed non est maior ratio, cur omnes gradus tam inferiores, quam superiores habeant propria attributa, vel passiones, quam ens, neque poterit assignari ab Adversariis: ergo ens etiam habet illa.

42 Adequata autem ratio huius est; quia essentia in vnaquaque re est primum, & intimum constitutum illius, ex quo tanquam à radice immediate vel formaliter, vel virtualiter pullulant aliqua secunda prædicata, tanquam exercitium adequatum essentia; unde si essentia propria est, etiam exercitium illius proprium est, quo ultimo in actu primo perfecta est essentia; sed huiusmodi prædicata sunt attributa, vel proprietates: ergo in omni vera essentia datur vera proprietates seu attributum. Secunda ratio est, quia res in actu primo non solum primario, proprie, & essentialiter distinguitur à suo opposito, sed etiam secundario, ut videre est in Deo, qui distinguitur à creatura primo per essentiam à se, secundario per omnipotentiam, infinitudinem, omniscientiam; creatura distinguitur à Deo primo per esse ab alio, secundo per finitudinem, & alias imperfectiones consequutas ad tale esse; homo primo distinguitur à bruto per gradum rationalem, secundario per risibilitatem, & admirabilitatem, & hoc est certum, & ratum, sine exceptione in omnibus, ut discurrenti patebit; illud primum vocatur essentia, illud secundarium vocatur passio, vel attributum.

43 De his omnibus sive individuis, sive gradibus communibus interrogo, cur habeant propria attributa seu passiones per quæ secundario proprie constituantur, & distinguantur? nulla certe ratio potest tribui huius, nisi quia hæc omnia habent veram, & propriam essentiam, ad quam consequitur secundarium prædicatum, quod est proprietas, seu attributum: sed ens debet habere veram, & propriam essentiam: ergo ens debet habere vera, & propria attributa, seu passiones, quæ virtualiter saltem fluant ab ipso per quæ sine fictione in actu primo tanquam per exercitium adequatum entis constituatur, & compleatur, & per quod distinguatur secundario; sed hoc totum convenit unitati, veritati, & bonitati ut ex secunda ratio-